Malmö stad
Stadsbyggnadsnämnden

Datum
2026-09-30
Adress

Diarienummer
SBN-2026-572

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Yttrande över Remiss Klimat- och näringslivsdepartementet - Vägen mot utfasning (SOU 2026:33) STK-2026-1068

Stadsbyggnadsnämnden har beslutat att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Stadsbyggnadsnämnden bedömer att utredningen innehåller flera viktiga förslag för omställningen till ett fossilfritt transportsystem. Staden ser särskilt positivt på utredningens fokus på elektrifiering, laddinfrastruktur och utsläppsfria arbetsmaskiner för att nå klimatmålen på både kort och lång sikt. Däremot anses utredningen behöva ta ett större grepp avseende transporteffektivitet och överflyttning av personresor och godstransporter till järnväg, sjöfart, kollektivtrafik och cykel samt investeringsbehov för att ytterligare främja dessa system.

Yttrande

Stadsbyggnadsnämnden välkomnar utredningens ambition att skapa långsiktiga förutsättningar för omställningen till ett fossilfritt samhälle och bedömer att flera av de föreslagna styrmedlen kan bidra till att Sverige når såväl etappmålen till 2030 som det långsiktiga klimatmålet om nettonollutsläpp senast 2045. Utredningens fokus på elektrifiering, förnybara drivmedel och långsiktiga styrmedel är viktiga delar i denna omställning.

Stadsbyggnadsnämnden delar utredningens bedömning att elektrifieringen av fordonsflottan är en del av omställningen till ett fossilfritt transportsystem. Samtidigt vill nämnden framhålla att elektrifiering i sig inte löser de utmaningar som följer av ett stort utrymmesanspråk från biltrafiken, särskilt i växande storstäder. För den fysiska planeringen innebär elektrifieringen bland annat behov av utbyggd laddinfrastruktur för personbilar, godsfordon, kollektivtrafik och arbetsmaskiner samt en nära samordning mellan energi-, transport- och markanvändningsplanering.

Stadsbyggnadsnämnden ser positivt på att utredningen lyfter fram transporteffektivitet som ett komplement till elektrifieringen. Nämnden vill dock betona vikten av att begreppet transporteffektivitet konkretiseras. För stadsutveckling och fysisk planering innebär transporteffektivitet att resor och transporter i ökad utsträckning sker med trafikslag som använder energi, mark och infrastruktur mer effektivt.

Nämnden anser därför att omställningen behöver omfatta både elektrifiering av vägtransporter och en successiv överflyttning av resenärer och gods till kapacitetsstarka, yteffektiva och elektrifierade trafikslag. För persontransporter innebär detta förbättrade möjligheter att resa med tåg, kollektivtrafik och cykel. För godstransporter handlar det om att stärka järnvägens konkurrenskraft och skapa bättre förutsättningar för intermodala transporter där järnväg och sjöfart kan ta en större andel av transportarbetet.

Stadsbyggnadsnämnden anser att omställningen till ett fossilfritt transportsystem tydligare behöver lyfta sjöfarten. Vid sidan av elektrifieringen av vägtransporter finns betydande potential att minska utsläppen genom elektrifiering av hamnverksamhet, arbetsfartyg, färjetrafik och andra delar av sjöfarten där tekniken är lämplig. Sjöfartens roll bör även ses utifrån transporteffektivitet. En överflyttning av godstransporter från väg till järnväg och sjöfart kan bidra till minskad klimatpåverkan, minskad belastning på vägnätet och ett mer robust transportsystem.

Stadsbyggnadsnämnden vill särskilt framhålla att investeringar i spårinfrastruktur är en central förutsättning för omställningen. Utbyggd kapacitet för lokal, regional, nationell och internationell spårtrafik möjliggör en ökad andel långväga resor och arbetspendling på spår, vilket kan minska beroendet av bilresor och i sin tur minska användandet av fossilfritt bränsle. För Malmö är väl fungerande spårförbindelser av avgörande betydelse för ett hållbart transportsystem. Nämnden anser därför att statens arbete med ett fossilfritt transportsystem bör omfatta såväl styrmedel för elektrifiering som långsiktiga styrmedel och investeringar som främjar överflyttning av människor och gods till järnväg, spårtrafik, kollektivtrafik och cykel.

ordförande	Stefana Hoti (MP)
sekreterare	Kristina Andersson